

LANDÅS KIRKE
Menighetsblad

TEMA:

Vente

Gud i snekkerverkstedet - side 3

Julestemning på Vel Bevert - side 7

Men eg var ikkje der - side 12

Jeg venter jeg!

Skal jeg vente på deg? Kan du vente på meg? Hvor lenge må vi vente? Bare vent. Vent litt da!

Det å vente kan noen ganger kreve stor tålmodighet. Når vi tenker etter inneholder mye i livet vårt venting. Vi venter i bilkø og andre køer, vi venter på en sms eller en telefon. Vi venter på familie, venner og kolleger. Vi venter på ... Men hva vil det egentlig si å vente? Er det slik at tid brukt på venting er bortkastet tid? Jeg undrer meg over at i dagens samfunn er det å vente nesten synonymt med å kjede seg eller noe som bør unngås. Jeg tenker at vi mennesker gjerne har godt av å vente litt. I Norsk Språkråds ordbok er ordet «vente» blant annet et synonym for «å holde seg i ro». Forstått på den måten er det kanskje ikke så dumt å vente litt. Gi seg selv en mulighet til å ta en pause, stoppe opp litt, spesielt nå i førjulstiden hvor vi løper rundt for å få alt ferdig til jul.

Advent kommer fra latin «ad venire» som betyr til komme, forkortet av «adventus Christi» som betyr Kristi komme. Advent handler mest om å vente på at Jesus skal komme. Men kan vi også tenke at hvis vi vil ha Jesus som forbilde og leve slik som han gjorde – at vi da også kunne ventet litt mer på hverandre, eller holdt oss i ro for og med hverandre?

Jeg synes venting er undervurdert og ville sagt at advent kommer fra engelske «Add» og «Vent», som jeg ville sagt betyr å legge til mer venting...

Den som venter ...

Med ønske om en fredelig adventstid.

Gaute J Westli
redaktør
gaute@westli.net

Landås menighetsblad

Ansvarlig utgiver:
Menighetsrådet i Landås menighet
Redaktør og grafisk design: Gaute Westli
Redaksjonsrådet: Helga Urke, Kari Ulveseth,
Torbjørn Skjælaaen og Gaute Westli
Forsidefoto: Magnar Børnes
Opplag: 3 000. Trykkeri: Allkopi Bergen

Landås menighet

Kanonhaugen 25, 5097 Bergen
Kontortid:
tirsdag, onsdag, torsdag 09:00-15:00
Telefon: 55 36 22 00
E-post: landaas.menighet@bergen.kirken.no
Gave til menigheten: 6501.05.95023

Menighetsrådets leder: Aasmund Kvamme
E-post: aasmund.kvamme@gmail.com
Mobil: 481 18 858

Sogneprest: Åse Kristin Nøkling Aagaard
E-post: aa252@kirken.no
Mobil: 950 07 873

Vikar for Kapellan: Kristin Lødøen Hope
E-post: kh929@kirken.no
Mobil: 906 14 166

Adminleder (vikar): Toril M. Nelson
E-post: tn253@kirken.no
Mobil: 480 90 113

Kantor: Melanie Lucilla Packer
E-post: emp869@kirken.no
Mobil: 995 99 717

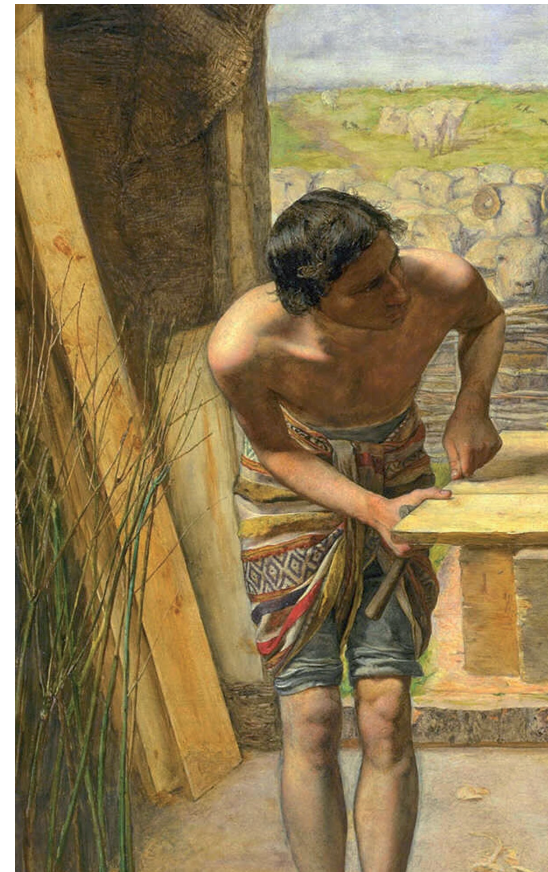
Kirketjener: Annicken Gildernes
E-post: ag263@kirken.no
Mobil: 915 28 848

Trosopplærer: Hilde Trættemberg Serkland
E-post: hildetserkland@gmail.com
Mobil: 414 44 191

Landås Menighets Eldresenter:
Landåsveien 26. Tlf 55 27 72 00

Landås Menighets Barnehage:
Fløenbakken 39a. Tlf 55 59 78 40

Dåp, vielse og begravelse
Kirketorget: 55 59 32 10
kirketorget.bergen@kirken.no
Gravplassmyndigheten i Bergen:
55 59 39 00
bergen@gravplass.no

Julens hemmelighet - for ikke å si mysterium - er at Gud går inn i menneskekroppen. Det er dette vi kaller «inkarnasjonen» som betyr «å gå inn i kjøttet». Det er kanskje ikke en vakker formulering, men den treffer poenget godt. Når Gud lar sin sønn bli menneske, skjer det ikke i en høyere virkelighet, men på gulvet i et snekkerverksted i småbyen Nasaret.

Dette bildet, som er malt av den engelske kunstneren John Everett Millais i 1850 og henger i Tate Gallery i London, viser en svært realistisk og «kjøttlig» scene fra dette verkstedet. Men her er mange hemmeligheter gjemt.

På overflaten ser vi at bildet fremstiller Josef, Maria og Jesus - i tillegg til to arbeidsfolk og en gutt med et vaskevannsfat. Josefs armer er sterke og med tydelige blodårer. Gulvet er dekket

Gud i snekkerverkstedet

Christ in the House of His Parents ('The Carpenter's Shop') 1849-50; Sir John Everett Millais, Bt 1829-1896; Tate, Purchased with assistance from the Art Fund and various subscribers 1921; Photo: © Tate, London. 2017

av spon. Maria trøster Jesus som har fått et sår i hånden fra en av naglene som ligger på bordet. Utenfor vinduet ser vi en saueflokk som titter inn.

Da bildet ble utstilt første gang, vakte det sterke reaksjoner. Avisen *The Times* kalte det «opprørende» at kunstneren fremstilte Den hellige familie som vanlige og enkle folk, og detaljert fremstilte de støvete og skitne omgivelsene. Forfatteren Charles Dickens kritiserte at Jesus var malt som en sutrete, rødhåret gutt i pyjamas. Selvsagt visste både *The Times* og Charles Dickens at kirken trodde på Jesus som både sann Gud og sant menneske, men her ble det menneskelige likevel litt for menneskelig.

Det var imidlertid ingen andre måter å bli menneske på for Gud enn å gå hele veien inn i det konkrete. Guds sønn landet midt i vår verden med alt det som

følger med livet i kjøttet: blod, arbeid, støv, svette og husdyr. Jesus viser oss at intet menneskelig, selv ikke det aller laveste og alminnelige, er skjult eller fremmed for Gud. Det gjelder fortsatt. Guds sønn har delt livets vilkår og vet hvem vi er. Vi behøver derfor ikke bruke mange ord når vi ber, men kan nevne våre øyeblikk for Jesus i tillit til at han vet hva de rommer.

Jeg vet ikke om de som kritiserte bildet den gang, tok inn all symbolikken som er skjult i detaljene. Her kommer nemlig en større, gudommelig dimensjon til syne i det hverdagslige: Jesus har blod på hånden, han er såret av en av naglene på bordet, slik han senere skal bli det på korset. Langs veggen står en stige, og på den sitter en due. Duen er symbolet på Den Hellige Ånd som viste seg over Jesus da han ble døpt, og Faderens røst lød fra

himmelen: «Du er min sønn den elskede, i deg har jeg min glede».

På veggen henger en trekant. Den er ikke bare et verktøy, men også et symbol nettopp for Treenigheten: Faderen - Sønnen - Den hellige ånd. Gutten som kommer inn med vaskevannsfatet er Døperen Johannes, en slektning av Jesus. Og utenfor venter sauene, et symbol for oss, folket som trenger Den gode hyrden.

Dette bildet forteller oss at Gud i Jesus er kommet inn i vår særdeles jordiske virkelighet, så nær som det er mulig. Det er det beste som har hendt vår verden. Det kan vi takke for denne julen. Jeg ønsker dere alle en god og velsignet julefest!

Halvor Nordhaug
Biskop i Bjørgvin

Julemusikk og julefavoritter

Intervjuer: Torbjørn Skjælaaen

Musikk er stemningskaper

Melanie Lucilla Packer

Bor i Edvard Griegsvei
Kantor i Landås menighet
Gift og venter barn i desember.

Du holder på med musikk i mange ulike anledninger. Hva er forholdet ditt til julemusikken ?

Musikken er vel det i jula sine mange tradisjoner som skaper aller mest stemning. Enten man holder på med baking eller å pakke inn pakker, så har man jo julemusikken i bakgrunnen. I min jobb er jo denne tida på året preget av forberedelsen til skolegudstjenester og andre sammenkomster, og i alle sånne sammenhenger har musikken veldig stor betydning- Man husker jo fortellingene også – men inntrykket musikken gir, er kanskje det som varer lengst.

Så du liker dette på ordentlig?

Det jo et privilegium å få være med å

skape stemning for så mange mennesker hvert eneste år gjennom å holde på med gode sanger og musikk.

Hva betyr mest for deg – gamle ting som du har med deg fra du var barn selv eller er nye ting som du har oppdaget etter hvert?

Det er nok en kombinasjon av begge deler vil jeg tro. Man har jo alltid et spesielt forhold til sanger man lærte som barn, klassikere som «Deilig er jorden», «Glade jul» og «En krybbe var vuggen.» Og så har jeg jo oppdaget nye sanger etter hvert som man kan bli grepet av, f. eks den britiske komponisten John Rutter sine julesanger som vi hadde på konserten vår i fjor. «Nordnorsk julesalme» er jo også en nyskrevet og fantastisk fin sang som jo er oppdaget av hele Norge. Det mye gull innimellom.

Har du en favoritt nå?

Ja, det er jo vanskelig å si – det er så veldig mye som er fint. Altså en god utgave av «O Helga natt» får man jo alltid gåsehud av. Ellers er det jo sånn for meg av hver gang jeg kommer til siste verset av «Deilig er jorden» greier jeg jo ikke å synge det. Sånn var det på julaften i fjor – med blåsere og masse folk og nå nettopp nede på sykehjemmet hadde vi andakt og da skjedde det samme. Det er mange veldig sterke følelser.

Det er jo unødvendig å spørre deg hva du venter på. Det vet vi og vi kan se på deg at det venter en stor begivenhet ikke langt fremme ?

Ja, vi venter vårt første barn og terminen er i begynnelsen av desember, så nå begynner jeg på permisjon om noen få dager. Det gleder vi oss veldig til..

Når skal du ut i fødselspermisjon?

Terminen er i begynnelsen av desember så det blir jo en veldig spesiell adventtid i 2017.

En stor bunke juleCDer

Berit Falk Risvold, 61 år

Bor i Sollien med Øyvind Aasmul.
Er klinisk ernæringsfysiolog og arbeider i Helse Bergen som sjef for denne yrkesgruppen.

Hva slags forhold har du til julemusikk?

Jeg er vokst opp med mye musikk i hjemmet. Jeg er ingen stor utøver av musikk selv, men jeg har likt å synge så langt tilbake jeg kan huske. Som barn elsket jeg å gå i kirken med mormor, for der var det lov å synge salmene så høyt

O helga natt

*O Helga natt
O helga stund for världen
Då Gudarnännskan till jorden steg ned
For att forsona världens brott och synder
For oss han dödens smärta led
Och hoppets stråle går igenom världen
och ljuset skimmrar över land och hav
Folk fall nu neder
och hälsa glatt din frihet
O Helga natt
Du frälsning åt oss gav
O Helga natt Du frälsning åt oss gav.*

*Ty frälsarn krossat våra tunga bojor
Vår jord är fri
Himlenöppen nu är
Uti en slav Du ser en älskad broder
Och se din ovän ska bli dig så kär
Från Himlen bragte Frälsaren oss friden
För oss han nedsteg i sin stilla grav
Folk fall nu neder
och hälsa glatt din frihet
O Helga natt
Du frälsning åt oss gav
O Helga natt Du frälsning åt oss gav.*

Høyr kor englar syng i sky

*Høyr kor englar syng i sky:
Krist er fødd i Davids by,
Kjem med frelse til oss ned,
gjev oss med Gud Fader fred.
Glade alle folk stig fram
for å hylle det Guds lam
Kom ver med i dette kor
som no tonar over jord
Syng med englar høgt i sky:
Krist er fødd i Davids by!*

*Krist av engler ære får
Krist er evig Herren vår
Han som har Gud sjølv
kom då tida mogen vår
Kledde seg i kjøt og ble
nådig mellom oss han
Jesus, vår Immanuel,
er vårt trygge frelseffel
Syng med englar høgt
Krist er fødd i Davids*

Tekst: Charles Wesley, oversatt: Kjetil Frøysa, Melodi: Felix Mendelssohn-B

som jeg kunne. Og på skolen lærte vi mange sanger, deriblant mange salmer

Her hørte julemusikken med..

Det gjorde den så absolutt. En fast tradisjon fra barneårene står fram som noe helt spesielt: Hver lille julaften dro vi fra Bærum og inn til Oslo Rådhus der Sølvgutten sang julen inn. Hele stemningen da alle guttene kom ned trappene i hvite kapper og med tente lys – det var vakkert og gjorde et uutslettelig inntrykk på en som meg.

Julesangene var en helt sentral del av de sangene vi sang, både hjemme, i kirken og i ulike kor jeg har vært medlem av. Sent på høsten begynner jo mange kor å forberede seg til advent og jul, med konserter og gudstjenester.

Privat venter jeg til 1. desember og da finner jeg frem en stor bunke CDer med julemusikk. Og da er det alt mulig, fra viser og pop til klassiske komposisjoner. Julen er en inspirasjon til musikk i alle mulige sjangere. Jeg har også stor sans for folkemusikktradisjonen, slik det gjøres blant annet av f. eks Sondre Bratland med "Rosa frå Betlehem" eller Rolv Lislevand sin "Jul i gamal tid"

Jeg har bodd i Skotland i en god del år og ble veldig glad i den engelske tradisjonen med midnattsgudstjeneste juleaften og med de mange gode korene og de engelske Christmas Carols.

Har du noen favoritter?

Det er vanskelig å velge. Salmen: «Høyr kor englar syng frå sky» har jeg hørt mange ganger i engelsk versjon som en av Christmas Carols. Nå har den salmen fått en flott nynorsk tekst i salmeboken. Den er fin både å synge og å lytte til.

Så snart pepperkakene kommer i butikkene: Julemusikk for full guffe.

Arild Bakke, 53 år

Bor i Lægdesvingen med Anne Heggøy og datteren, Vilde (14)
Seniorutvikler i FOU avdelingen til ClampOn AS.

Hva slags forhold har du til julemusikk?

Tiden før jul er høysesong for å lytte til musikk. Når pepperkakene er på plass i butikkene så er også tiden kommet for å høre på min favorittsjanger i julen; Christmas Carols, med volumet på full guffe, og aller helst et opptak fra en eller annen engelsk katedral hvor kortradisjonene er blitt holdt i hevd. De andre hjemme synes nok at det kan bli både vel høyt og mye til tider. Må innrømme at jeg også hopper over et og annet resitativ i Bachs Juleoratoriet for å høre flest mulig koraler. De klangene og harmoniene er utrolig flotte. Dessuten: Desember er den ene måneden i året da jeg setter meg til pianoet. Da prøver jeg meg gjerne litt på egne arrangementer av julesangene. Mer eller

mindre vellykket selvsagt. Av og til så synger Vilde med, og det er kjekt.

Hva betyr dette for deg, hva får du ut av det?

Jeg har generelt stor glede av musikk. Musikk er for meg berikende og kan faktisk redde en ellers dårlig dag. Musikk er definitivt en viktig del av julefeiringen for meg.

Har det alltid vært sånn for deg?

Jeg er vokst opp med mye musikk i hjemmet, imidlertid var nok jeg mest opptatt av andre ting og julemusikken hadde ikke en veldig sentral plass – så jeg tror nok at jeg med årene har funnet frem til dette selv.

Har du en favoritt i all julemusikken?

For en 53åring og et tilsvarende antall julaftener er det vel fare for at julesangene kan bli litt «oppbrukt», så for meg blir det viktig med arrangementer som evner å fornye sangene. En av mine favoritter på dette er innspillingen Krybberom med SKRUK (Sunnmøre Kristelige Ungdomskor) og et godt eksempel kan være SKRUKS versjon av «Her kommer dine arme små».

Hva med jul og det å vente?

Umiddelbart så tenker jeg da på adventstiden hvor vi venter, eller kanskje mer presist sagt, forbereder oss til julehøytiden. Aller best blir julen når jeg i forkant har hatt tid og rom til å glede meg til det som kommer uten altfor store bekymringer som setter en demper på det hele. Dette varierer jo gjerne fra år til år, sier Arild Bakke mens en av koralene fra Bachs juleoratorium toner fra høytaltalerne i stuen.

Nordnorsk julesalme

Syng ein song til Herrens pris!
Lovsyng han på englevís!
Rettfærds sol, vår frelsegrunn
pris skal ha frå kvar ein munn.
Fødd ved Anden, av ei møy,
fødd så ikkje vi skal døy,
Fødd til liv og lækjedom
gjev han oss i himlen rom.
Syng med englar høgt i sky:
Krist er fødd i Davids by

Velsigna du dag over fjordan
Velsigna du dag over land
Velsigna de evige ordan
om håp og ei utrakt hand
Verg dette lille du gav oss
den dagen du fløtta oss hit.
Så vi kjenne du aldri vil la oss
forkomme i armod og slit.

Vi levde med hua i handa
men hadde så sterk ei tru
Og ett har vi visserlig sanna:
Vi e hardbause vi som du.
Nå har vi den hardaste ria
vi slit med å karre oss frem
mot lyset og adventstida
d'e langt sør til Betlehem

Guds fred over fjellet og åsen.
La det gro der vi bygge og bor
Guds fred over dyran på båsen
og ei frossen og karrig jord.
Du ser oss i mørketids-landet
du signe med evige ord.
Husan og fjellet og varnet
Og folket om leve her nord.

Tekst og melodi: Trygve Hoff

PRESTENS

Den var laget i enkelt striestoff med påsydde nissegutter og jenter i filt, 24 i tallet. 70-tallets hjemmelagde adventskalender gav 4 søsken mulighet til hver fjerde dag å klippe ned en liten aluminiumspakket sak som inneholdt rosiner, mandler og noen fargeglade nonstops! På stuebordet i en sort smijernstake, 4 lilla kubbelys plassert på egne duker som kun lå fremme akkurat på denne tiden av året. Vi var inne i ventetiden. Selv om vi visste akkurat hva vi ventet på, ble vi ikke mindre forventningsfulle av den grunn.

Voksne sier vi har godt av å vente lite grann og ikke får det slik vi ønsker med det samme. Så vi venter og vi venter på at noe stort skal skje for nå blinker jula mot oss langt der framme. Men ventetiden er ikke så enkel som de tror, alle timer og minutter blir så lange. Når desember står for døra hadde det vært aller best og få julekvelden rett i fanget.

Som voksen har jeg sammen med familien min laget egne adventstradisjoner, som vi er blitt mer eller mindre avhengig av. Først og fremst gjelder det en meget enkel hjemmelaget aktivitetskalender, som er nesten helt fri fra godterier. Den har gitt oss enkle og gode fellesskapsopplevelser i ventetiden. Jeg vet at den blir hengt opp også denne adventen, til tross for at det ikke er unger i huset lenger...!

Ventetid er ikke alltid forbundet med noe positivt. Som når vi venter på noe vi gruer oss til; et prøvesvar fra legen, en operasjon, eksamen, første julen uten barna eller en av de nærmeste i familien. Så skrur vi gjerne forventningene ned i redsel for å bli skuffet.

«Er du den som skal komme, eller skal vi vente en annen?» Det er Johannes døperen som spør. De har ventet og ventet på Guds utvalgte. Så en dag står Jesus der. Hvordan kunne de bli overbevist om at det var Guds sønn som stod framfor dem? Ble forventningene oppfylt? Ble de skuffet? Ble det helt annerledes enn de hadde forventet - livet med Jesus?

Etter tre år sammen, er Jesus opptatt av å høre hvem han er for dem. Derfor spør han: Hvem sier dere at jeg er? Kanskje kan dette være vår egen utfordring i vente tiden - hvem sier vi at Jesus er?

Er han den som skal komme, eller skal vi vente en annen?

God ventetid!

(Teksten i kursiv er hentet fra Barnas superjul, sangen «Ventetid»)

AV Åse Kristin Nøkling Aagaard
Sogneprest

Julekuler, røde løpere og engler har landet i utstillingene. På Vel Bevart er julehandelen i gang. Men julestresset? Nei, det finner du ikke i den nye gjenbruksbutikken i Natlandsveien.

- Jeg har fått et nytt liv, smiler Anne Marie Bottolfsen.

For Anne Marie ble overgangen til pensjonisttilværelsen stor. Hun savnet at det hun holdt på med betydde noe for andre. Og hun savnet et fellesskap. Etter at hun begynte som frivillig på Vel Bevart har dagene fått helt nytt innhold.

- Nå opplever jeg at det jeg holder på med utgjør en forskjell. Men min driv er jo å møte mennesker. Jeg håper at jeg kan få bety noe for de jeg treffer her også.

Anne Marie Bottolfsen bretter kler med trente hender. Hun har jobbet med salg i hele sitt liv, og kjenner klesbransjen godt. Det er nyttig kunnskap når jeg skal sette riktig pris på plaggene.

Riktig. Vel. Og bevart.

Etter et par-tre måneders drift er over 30 frivillige engasjert.

- Jeg har aldri problem med å fylle opp en vakt, sier Bergfinn Sørлие.

Noen er med i kjøregruppen. Andre priser varer, noen fikser ting mens andre koker kaffe. Og det går godt. Butikken tjener allerede penger. Men det viktigste er at et nytt møtested har vokst frem.

- Sofaen blir mer og mer brukt. Her kommer mennesker med ulik bakgrunn. Noen får arbeidstrening, andre språktrening. Mange finner et fellesskap de har savnet.

- Folk har ulik bakgrunn, de kan ulike ting, og må gi rom for hverandre.

Men det er viktig å se andre. Alle som kommer her, som frivillig eller som handlende, skal få et smil.

Dette er et sted for mer enn bare vel bevarte ting. Dette er et sted for mennesker. For oss handler dette om å skape et sosialt fellesskap og om å gi folk verdighet, sier Bergfinn.

Julestemning på Vel Bevart

Tekst og bilde: Kari Ulveseth

Faktaboks

Vel Bevart er et samarbeid mellom Ulriken KFUK/KFUM og nabomenighetene i Bergensdalen, og har som mål å være et bærekraftig møttested der folk og fe, ting og tang, kunder og kultur, miljø og skaperverk blir ivarettatt.

facebook.com/velbevartbruktbutikk

Gjenbruksdronning i Nattlandsveien

Gunvor Raundalen har besøkt butikken 7 ganger. I dag smiler hun bredt både over ny genser og nyvinningen i nabolaget.

- Vi er nærmeste naboer til butikken, og dette har vært et etterlengtet tilbud. Det er et sosialt møttested for de som vil og kan. For barna er det spennende å gå i gratis-kassen. For meg har den største gleden vært at vi har fått et sted i nærområdet der vi kan levere fra oss ting vi ikke trenger lenger. Det er mange som bor i små enheter her, og som trenger å få ting unna. Det er helt genialt, og det passer godt inn her hvor mange nettopp er opptatt av gjenbruk og bærekraft.

Gunvor har lang erfaring med loppis og bruktbutikker. Og hun gir Vel Bevart gode skussmål:

- Vel Bevart får karakter 10 av 10. Dette er godt sted – og du kan gjøre en veldig god handel!

Gunvor er fornøyd med ny genser.

Kaffedrøs og norskopplæring

- Det har nesten gått en boks med pepperkaker i dag.

- Ikke rart, de er jo gode, jo!

I kjøkkenkroken har Mette Waaler og Inger Helene Jæger regien. Kaffen kan en betale for hvis en vil. Det viktigste er at folk får et sted å være sammen.

- Vi skal være et diakonalt møttested. Og vi får tilbakemelding på at her er det kjekt å komme. Det har hendt at folk har sittet her i flere timer, sier Mette.

Fra bakomet kommer Radwan tussende for en kaffepause. Han tar i mot varer som kommer, vasker de og fikser ting.

- Det er fint å være her, og alle er veldig hyggelige. Vi hjelper hverandre, og vi hjelper folk som kommer som kan kjøpe ting til en god pris.

Radwan er på plass to dager i uken. Jobben er organisert gjennom Nygård skole, målet er språkpraksis. Og rundt arbeidsbord og langs hyller blir Vel Bevart omgjort til klasserom.

- Jeg lærer mer norsk av å være her. Både ved å snakke med de andre som jobber her og med de som kommer for å handle i butikken. Det er fint!

Radwan Shahin er på jobb hver torsdag og fredag. Han fikser ting – og lærer seg mer norsk.

Hele familiens julegavehandel

Signe Tretteberg fyker rundt med prismaskinen. Hun er her ofte, og gleder seg over at lokalet som har stått tomt så lenge nå kan brukes til dette. Selv om hun har mye på programmet, har hun valgt å bruke energi på det nye fellesskapet i Nattlandsveien.

- Som pensjonist har jeg jo litt tid. Og så vokste jeg opp i denne bydelen, og synes det er veldig kjekt å treffe mennesker og bli kjent med nye.

Gjenbruk er viktig for Signe. Nå gjør hun alt for å verve kunder.

- Jeg har oppfordret alle i familien til å gå her først for å finne julepresanger før de går i butikken.

Etter 30 år som styrer i barnehage har Signe Tretteberg god erfaring for å prise lekene som selges på Vel Bevart.

FLUE PÅ VEGGEN

Juniorklubben

Tekst og bilde: Helga Urke

Annankvar mandag kl 1900 treffast kring 30 ungdom i alderen 11-14 år i kyrkja for å vere saman i ulike aktivitetar. Måndag 20. november var det tid for årets bingokveld – ei hending som viste

seg å skape stort engasjement. Med stødig leiing av Jørgen Thomassen og Lars Høivik Brattebø, blei det fleire bingo-vinnarar denne kvelden som blei premiært med både snop og smånips.

Faktaboks

- Aktivitet for ungdom 11-14 år
- Annankvar måndag
- Frå kl. 1900-2030
- Leia av Heidi Westli, Ingrid Drangedal, Jørgen Thomassen og Lars Høivik Brattebø

Lydnivået var høgt, latteren sat laust, og konkurranseinstinktet var fullt aktivert. Etter ei utmattande bingoøkt venta det deilige ostesmørbrød for kvelden blei avslutta med eit ord for kvelden.

Stødig leiing av Lars og Jørgen

Ingenting å utsetje på bingoutstyret

Anine drog inn kveldens første bingosiger

Full konsentrasjon for å få inn ein bingosiger

Julegaver som gleder

Etiske julegaver: Mathilde Stray Øksendahl (24) besøkte Strømmestiftelsens lokaler for å kjøpe etiske julegaver som hun gir i tillegg til mer ordinære julegaver. Bilde i bakgrunn, Geit: Syv prosent av norske barn får mer enn 30 gaver. Det er nok mer spennende med en lekebil enn et kort med bilde av en geit, men kanskje kan man bytte ut en eller to gaver med en etisk gave..?

9 av 10 nordmenn sier de hadde blitt vel så glad for å få noe annet enn harde pakker under treet. Men hvordan finne de gode gavene?

For ti år siden var det ikke vanlig at det dukket opp kort med geiter under norske juletrær. I dag gir imidlertid 1 av 10 nordmenn såkalte etiske julegaver. Mathilde Stray Øksendahl (24) er en av dem som i år gir vekk gavekort på kylling og trygghet for barn.

- Jeg husker da min tante spurte om jeg var gammel nok til å få en geit i julegave. Jeg sa nei. Noen år senere fikk jeg det likevel. Egentlig ble jeg litt sur, ler Mathilde.

To kylling til prisen av en

Nå har hun imidlertid selv lagt inn et stopp hos Strømmestiftelsens lokaler under julehandelen.

- Jeg kan jo ikke akkurat røpe hva jeg har kjøpt til hvem, for det må jo være en overraskelse. Men jeg har et tips jeg kan dele: Det går jo for eksempel an å gi en kylling til 75 kroner i tillegg til en annen gave. Mine nevøer og nieser klarer ikke å finne ut hva de ønsker seg når jeg spør dem. Når en tiåring ikke kommer på noe de har lyst på, da trenger de kanskje ikke så mye mer heller? Så i år satser jeg på en kombinasjon: Nevøer og nieser får en kylling hver. Dermed får de noe av varig verdi, noe som minner dem om at de er del av en større verden – og i tillegg får de en litt mer ordinær gave, sier Mathilde. Mathilde har også tenkt å gi "Stopp et barneekteskap"-kort til en kvinne hun kjenner svært godt, men som hun ikke vil røpe navnet.

- I høst har jeg og min mor fulgt med på Aftenposten sin TV-serie Motherhood. Serien som er laget i samarbeid med

Strømmestiftelsen, viser hvilke utfordringer mødre i Nepal står overfor. Etter å ha sett serien og blitt klar over at mødre kan føle seg tvunget til å selge barna sine, så føles det naturlig å gi et sånt gavekort til en mamma som aldri trengte å stå overfor tilsvarende valg, sier Mathilde.

Noen minutter etterpå får Mathilde seg en gledelig overraskelse. Fram til jul vil en investor med røtter i Kristiansand doble alle gaver som blir gitt til Strømmestiftelsen, det gjelder også gavekort. Dermed går Mathilde ut døren igjen vel vitende om at gavene rekker dobbelt så langt.

- Nå blir det kanskje noen kyllinger i julekalenderen til min mann også, smiler Mathilde før hun går videre på leit etter tilleggsgaver til nevøer, nieser og en omsorgsfull mor.

Under handelen fortalte Mathilde at hun synes det er hyggelig å handle julegaver, samtidig kan det være litt strevsomt å finne rett gave til rett person – og til riktig pris.

Julegavetips

Det er hun ikke alene om. For mange kan det oppleves som vanskelig, og ikke minst tidkrevende, å finne de gode julegavene. Gavene er for mange nordmenn en stor og viktig del av julefeiringen, og vi kjøper stadig flere og dyrere gaver. De kommende ukene vil nordmenn trekke kortet for godt over 11 milliarder kroner, og i snitt kommer hver av oss til å handle for over 10.000 kroner.

Hva skal disse 11 milliardene bli brukt på? Fremtiden i våre hender sier at de fleste ønsker seg opplevelser, og ikke ting, til jul. Hele 4 av 10 ønsker seg et varig minne, mens kun 1 av 4 ønsker seg harde pakker. Det er gode nyheter både for miljøet og for bistandsorganisasjoner. Det finnes gode tips for den som ønsker å glede andre med julegaver, men som likevel ønsker å holde

kjøpepresset nede.

Her har vi samlet et knippe tips for de som lurer på hva de skal gi til den som tilsynelatende har alt. Kanskje kan det gi noen tips til hva du kan kjøpe til besteforeldre som bare ønsker seg "snille barn" eller til svogeren som ikke ønsker seg noe under 1000-lappen. Og kanskje gir det også tips til hva du selv kan ønske deg!

Tips for den som ønsker å gi og få mindre ting og tang:

- Ved å skrive ønskeliste er du faktisk med på å bidra til mindre sløsing og forbruk. Ved å fortelle de rundt deg hva du ønsker deg og trenger, er sannsynligheten større for at du får noe som blir brukt. En gave du ikke får brukt forurenser like mye som noe du faktisk trenger!

- Et annet tips er gjenbruk. Ikke bare er det i vinden om dagen, men også helt genialt. Bruksgaver som ski, skøyter og slalåmsko trenger absolutt ikke kjøpes nytt, det byttes likevel ut annethvert år fordi barna vokser ut av det. Hva med å kjøpe et vakkert porselensfat til en venninne fra en lokal bruktbuikk?

- Kjøp opplevelser! For eksempel kinobilletter, teaterbilletter, inngang til svømmebasseng eller gavekort på kafe.

- Lag ting selv. Mange setter stor pris på å få noe som er hjemmelaga. Det viser at du har brukt tid og omtanke på gaven. Du kan for eksempel fylle et glass med knekkebrødblanding, lage badesalt eller bake noe.

- Gjør som Mathilde og gi en etisk julegave. Og kanskje et enda bedre tips: Ønsk deg en etisk julegave selv.

Hva skjer i menigheten

Høsttur til Sætervika med konfirmantene!

▲ Her er den blide konfirmasjonsgjengen på tur til Sætervika

▲ Det var godt med et bad i november

▲ Lek og god stemning var det

En fin gjeng med ungdommer tilbrakte en oktoberhelg sammen på Sætervika leirsted i Tysse.

Vi koste oss med god mat og fine rom. Aktiviteter av ulik art slik som inne-fotball, bading og padling. Gode samtaler, undring, bibelfortellinger, lek og gudstjeneste var noe som stod på programmet. Kristuskransen var en del av temaet for helgen.

Til tross for sterk vind, var det flere som prøvde seg på kanotur - noe som endte med mer eller mindre frivillig bading i det kalde vannet.

Takk til greie foreldre som stilte opp med kjøring til og fra!

Vår nye kapelan

Kjære Landåsbuarar! Kristin Lødøen Hope heiter eg, og eg har fått den gleda å få vere vikarprest i 50 % stilling i Landås menighet i vår, frå og med 1. januar. Eg bur eit steinkast unna, i Fridalen, og kjenner litt til menigheten og området frå før. Atle og eg har ei dotter på snart 14 og ein fosterson på 13. Eg har ein variert bakgrunn, har m.a. jobba som sjukepleiar og lærar, og blei prest i moden alder. Det trivest eg veldig godt med, og no gler eg meg til å bli kjent med unge og gamle på Landås!

▲ Kristin liker å gå på turer i fjellet

Vil du være med?

Norges Kristelige Legeforening (NKLF) er en forening for leger og tannleger som har som mål å - støtte hverandre i et fellesskap og hjelpe hverandre til å bevare og bruke vår tro både i hverdagen og i jobben som helsearbeidere - å bidra i helsemisjonsarbeidet, både hjemme og ute - å være en viktig stemme i samfunnsdebatten om medisinsk etikk og verne om livet fra unnfangelsen til en naturlig død - å skape et nettverk blant

kristne medisinstudenter og tannlegestudenter slik at de skal bevare troen og blir utrustet til å møte utfordringer i skjæringspunktet mellom fag og tro

Vi tror det er mange leger og tannleger i menighetene rundt om i landet som ikke kjenner oss.

Vi ønsker å invitere dere til å bli medlemmer hos oss. Vi ønsker et sterkt NKLF som kan bidra til en positiv utvikling i norsk helsevesen spesielt og i samfunnet generelt.

Du trenger ikke være lege eller

Norges Kristelige
Legeforening

tannlege for å bli medlem hos oss, vi ønsker også alle andre velkomne som støttemedlemmer.

Du kan melde deg inn på vår hjemmeside www.nklf.no der du også kan bli mer kjent med oss, eller om du har spørsmål er du velkommen til å ringe meg på 952 48733 eller på mail: magnar@vivilja.no.

Magnar Kleiven,
Generalsekretær,
Norges Kristelige Legeforening
(NKLF).

Familiegudstjeneste i Landås kirke

Søndag 3. desember var det første søndag i advent og familiegudstjeneste i Landås kirke og mange hadde funnet veien til kirken. Vår sogneprest Åse Kristin Nøkling Aagaard ledet gudstjenesten, og Tweens gjengen,

ledet av Hilde Trætteberg Serkland, deltok med flott sang. To barn ble båret frem til dåpen denne formiddagen og familie og venner var både spente og glade.

Det var nattverd og alle som ville var

velkommen til å ta i mot.

Etter gudstjenesten var det kirkekafe med masse godsaker og mulighet for en god prat men både kjente og ukjente.

▲ Hilde leder Tweens gjengen

▲ Nattverd var en del av gudstjenesten

▲ Vår Sogneprest Åse Kristin ledet gudstjenesten

HUSK
Søndagkveld på Landås

21. januar, 11. februar,
11. mars, 8. april

Venta

Jula kom på ein togstasjon. Lufta var metta av framande lukter og ukjende fargar. Eg venta. Venta på å kome til det kvite monumentet. På at fargane skulle openberre seg ein stad der framme. Verda var intens omkring meg.

Men eg var ikkje der.

Jula kom midt i sommarferien. Sveitten rann medan eg såg på dei raude vatnissane med kvite bomullsdottar rundt. Eg venta. Venta på å bli vaksen. På å setje ut i livet det eg trudde var eit stort potensiale der framme. Verda var intens omkring meg.

Men eg var ikkje der.

Jula kom midt i eksamen. Uroa var nær ved å ta overhand. Eg venta. Venta på å bli ferdig med dette og at alt skulle endre seg. På å sjå kor forunderleg det var det eg las. Verda var intens omkring meg.

Men eg var ikkje der.

Jula kom heilt uventa. Eit barn fødd i eit dyreskur, den einaste staden det var plass. Ingen fanfarar. Ingen kongelege bodberarar. Berre dette barnet, fullstendig overlata til verda omkring seg.

Noko heilt anna skjedde.

På ein togstasjon i Dumka. På ein marknad i Carlos Barbosa. På ein lesesal i Oslo. Det skulle gå mange år for eg byrja forstå at det eg venta på allereie hadde skjedd.

At det er ein som ventar på meg.

Trond Trætteberg Serkland

Vær en glad giver.

Visste du at du blir mer glad av å gi en gave enn av å få en gave? Her er tips til en gave du selv kan lage – som gleder både den som får gaven og småfuglene.

I tillegg til gleden du selv opplever ved å gi.

Forskeren Aknin fra Canada har forsket på om folk blir mer glade av å bruke pengene sine på andre mennesker eller på seg selv. Hun og de andre forskerne spurte mennesker i 136 forskjellige land. Og de har funnet ut at om du er fattig eller rik, liten eller stor – du blir lykkelig av å gi til andre. Du får samme lykkefølelsen når du gir, som når du spiser noe veldig godt, faktisk. Dessuten blir du mer lykkelig av å gi overraskende gaver, sier forskerne. Vel, noen forskere sier det ene, og noen sier det andre – hva om du tester ut dette selv ved å lage en gave og gi.

Oppskrift på fuglemat:

Det er ikke så lett for fuglene å finne mat når det blir kaldt ute. Da er det fint å hjelpe dem med litt.

Her er en oppskrift som vil få småfuglene til å kvitre av glede.

Smelt ”Flott matfett”. Bland smeltet fett med allslags nøtter, havregryn og rosiner. Plasser blandingen i kjøleskapet til den stivner litt. Press deretter blandingen ned i pepperkakeformer.

Husk å feste i en tråd fuglematen kan henge i. La fuglematen stivne i kjøleskapet.

BARNAS SIDE

Fargelegg!

Jesus ble født i en stall i Betlehem.

Finne 8 navn fra julefortellingen!

Åtte personer og steder fra julefortellingen er gjemt i rutenettet under. Navnene står bortover og nedover.

S	N	E	K	G	O	P	E
J	E	J	S	A	P	R	I
O	M	O	L	B	H	U	V
N	A	S	A	R	E	T	I
S	R	E	U	I	R	E	N
O	I	F	G	E	O	S	K
K	A	F	U	L	D	N	E
J	U	L	S	I	E	U	L
O	L	E	T	Y	S	T	C
J	E	S	U	S	C	E	O
A	B	I	S	A	L	R	M
B	E	T	L	E	H	E	M

En mann

søkte jobb på sirkus.

– Hva er det du kan, da? spurte sirkusdirektøren.

– Jeg kan etterligne fugler?

– Det kan jo alle, vi har ikke bruk for deg!

– Nei vel! sa mannen og fløy sin vei.

Vitser

Du vet du er blitt voksen når du har sluttet å vokse i begge ender, og bare vokser på midten.

Vi anbefaler barnebladet BARNAS!

Denne siden er hentet fra bladet.

Bestill abonnement

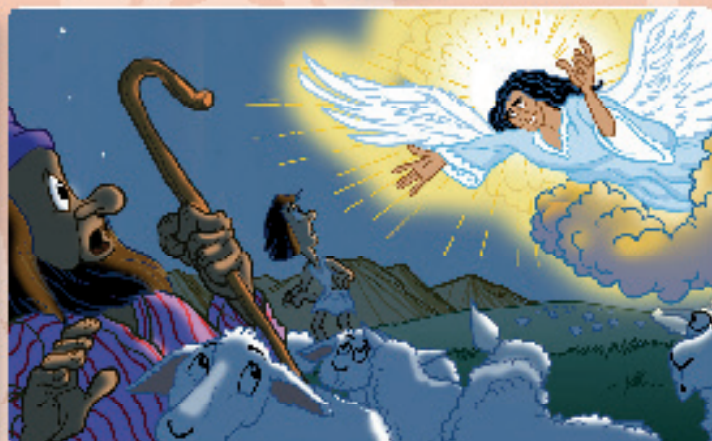
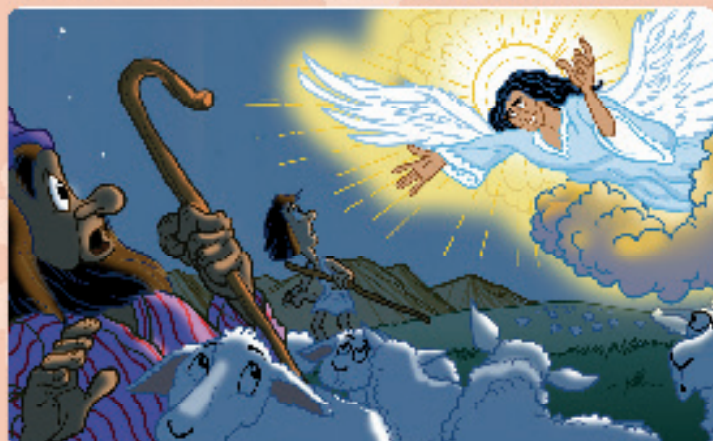
på sondagsskolen.no eller 22 08 71 00

Finne 5 feil

Tegninger: Trevor Keen

Engelen fortalte gjeterne at frelseren var født. Finner du de fem feilene på bildet til høyre?

Gudstjenester i Landås kirke

Desember

Søndag 3.	kl. 11.00	Familiegudstjeneste
Søndag 10.	kl. 18.00	Lysmesse
	kl. 19.00	Søndagkveld på Landås
Søndag 17.	kl. 11.00	Gudstjeneste
Søndag 24.	kl. 15.00	Familiegudstjeneste
Mandag 25.	kl. 12.00	Høytidsgudstjeneste

Januar

Mandag 1.	kl. 12.00	Nyttårgudstjeneste
Søndag 7.	kl. 11.00	Familie gudstjeneste: Hellige tre kongers fest/Julerefest
Søndag 14.	kl. 11.00	Gudstjeneste
Søndag 21.	kl. 11.00	Gudstjeneste
	kl. 19.00	Søndagkveld på Landås
Søndag 28.	kl. 11.00	Gudstjeneste

Februar

Søndag 4.	kl. 11.00	Gudstjeneste
Søndag 11.	kl. 11.00	Karnevallsgudstjeneste
	kl. 19.00	Søndagkveld på Landås
Søndag 18.	kl. 11.00	Gudstjeneste
Søndag 25.	kl. 11.00	Gudstjeneste

Mars

Søndag 4.	kl. 11.00	Gudstjeneste
Søndag 11.	kl. 19.00	Søndagkveld på Landås/Ung messe
Søndag 18.	kl. 11.00	Gudstjeneste
Søndag 25.	kl. 11.00	Familiegudstjeneste Palmesøndag

Seniorsamlinger

30. januar, 6. mars
17. april, 29. mai

alle dager kl. 11.30.

Faste arrangementer

Mandag

09.00: Åpen Barnehage
11.00: Babysang/samlingsstund
11.30: Lunsj
Leksekrok etter skolen
K: Anne Stiegler 470 58 843

14.00 - 15.00: Tweens
15.00-15.45: Jubalong, kor (1.-4.kl)
K: Hilde Trætteberg 414 44 191

15.00 - 17.00: Supermiddag.
Langbord og middag. Åpent for alle.
Påmelding: ulriken@kfuk-kfum.no/
facebook siden innen kl 1200

17.00: Knøttekor (førscole)

19.00-20.30: Juniorklubben
6.-8. klasse (annen hver mandag)
K: Heidi Westli 930 69 685

Tirsdag

19.30 - 21.00: Kirkekoret øver
K: Melanie Lucilla Packer 995 99 717

Onsdag

18.00/18.30: Speider
Se ulriken.org

Torsdag

12.30: Andakt på Landås Menighets
Eldresenter

Ten-Sing 1900 - 2100:
Hver uke fram til jul
Konfirmantald og oppover.
K: Jan Frode Sandvik 918 84 542

Søndag

Parallelt med gudstjenesten kl 1100 er
det søndagsskole.
K: Lene Frøyen Sandvik 930 58 053

Døpte i Landås menighet

Dåpsdato	Navn	Kirke
15.10.2017	Anton Johansen	Skånevik
15.10.2017	Miriam Vestbøstad Eikill	Landås
29.10.2017	Frode Tolo Kvammen	Florø
12.11.2017	Runa Heimstad Carlsen	Landås
12.11.2017	Linnea Sandvik Os	Brekke
19.11.2017	Anna Monstad Tarlebø	Landås
19.11.2017	Hailey Isabell Eikrem-Oksnes	Slettebakken
19.11.2017	Agnes Hoem Langeland	Årstad
19.11.2017	Jonas Matre Storesund	Landås

Misjonsbasar 11. februar 2018

Landås menighet har støttet Det Norske Misjonsselskaps (NMS) arbeid på Madagaskar i en årrekke. Det blir karnevalsgudstjeneste kl. 11 og basaren starter etter gudstjenesten ca. kl. 12.15. Det blir årsalg, trekning av hovedbok og salg av middag. I 2017 fikk vi inn over 50 000 kroner. Klarer vi å slå den rekorden?

Har du lyst til å bidra med praktisk arbeid med basaren, eller har du gevinster? Ta kontakt.

VEL MØTT PÅ BASAR 11. FEBRUAR 2018

Mette Waaler, leder av misjonsutvalget. amwaaler@online.no

Gravferder i Landås kirke

Dato	Navn
14.09.2017	Thorolf Johan Steffensen
14.09.2017	Torfinn Henning Aase
29.09.2017	Edel Marie Gullaksen
11.10.2017	Gerd Vårdal
17.10.2017	Bjørn Jensen
03.11.2017	Knut Emil Mathisen
16.11.2017	Ingrid Pettersen

VI TRENGER FRIVILLIGE.

Les mer og meld din interesse på
kirkens-sos.no

 KIRKENS
SOS

Blomsterhuset Eftf.

Din faghandler på Landåstorget

Telefon 55 28 40 02

E-post: post@blomsterhusetbergen.no

Kom innom for en hyggelig handel

**Pizza - Innbakt Pizza - Pasta
Carne - Grillmeny**

HURTIG LEVERING

Du ringer **55 28 58 40** Vi bringer

Landåstorget - Natlandsv. 76A

Åpent alle dager kl. 13.00-23.00

En gang San Marino - Alltid Sanmarino

Bjorgvin
BEGRAVELSESBYRÅ

Døgnvakt 55 20 23 00

www.bjorgvin-b.no

Seremoni etter pårørendes ønsker, med omtanke og verdighet.

Landås
Menighets
Eldresenter

Landås Menighets Eldresenter er plassert ved siden av Landåshallen og nedenfor Landås Kirke.

På østsiden av bygget vårt har vi et moderne tilbygg med

Selskapslokale - festsal

som kan leies til ulike arrangementer:

Jubileer, konfirmasjon, bryllup, undervisning og annet.

Til lokalene hører kjøkken, garderobe og toaletter. Fra vårt hovedkjøkken kan vi levere alt fra snitter og kaker til full middag. Vi er fleksible i forhold til hva dere ønsker å gjøre selv og hva som ønskes utført av oss i forhold til arrangementet. Det er plass til å dekke til rundt 100 personer

Priser fra kr. 1500,- og oppover.

For fullstendig informasjon om priser, lokaler og muligheter for å gjennomføre ditt arrangement hos oss kontakt:

Landås Menighets Eldresenter

Landåsveien 26

tlf. 55 27 72 00

e-post: lme@lme.no

www.lme.no

Bergen & Omegn

BEGRAVELSEHJELP
POLDEN

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Heine
Polden

Cathrine
Polden Misje

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700

www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN

Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. SOTRA

2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Gravferdshjelpen

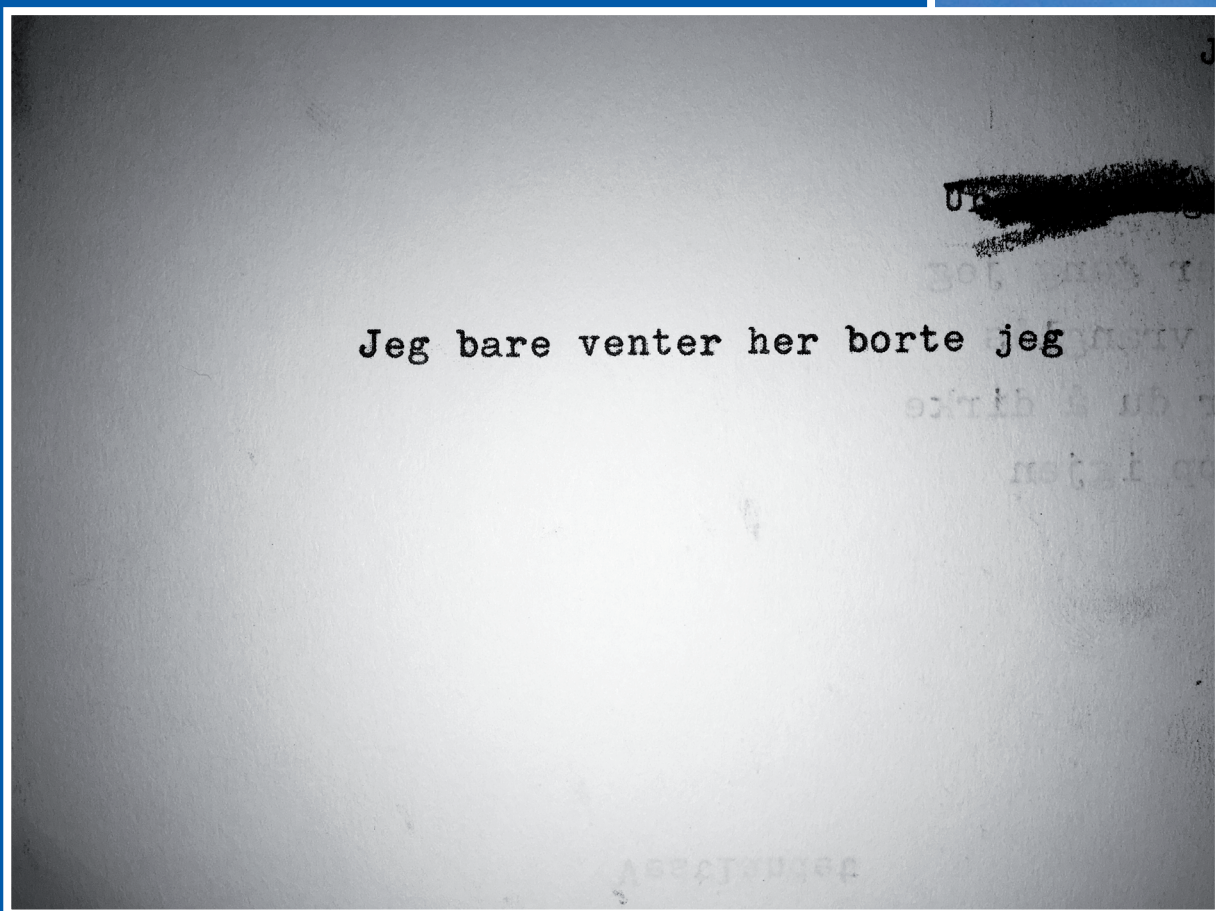
Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging
ved begravelser og bisettelser.

Døgnvakt 55 27 28 29

www.gravferdshjelpen.no

Hagerupsvei 32X • 5093 Bergen

PÅ BAKSIDEN

Tekst og illustrasjon: Andreas Gravdal